
Antopäivä: 30.6.2021	Voimaantulopäivä: 5.7.2021	Voimassa: toistaiseksi
-------------------------	-------------------------------	---------------------------

Säädösperusta:
Ajokorttilaki (386/2011) 52 ja 53 §
Ajokorteista annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2006/126/EY

Täytäntöönpantava EU-lainsäädäntö:

-

Muutostiedot:
Kumoaa Liikenne- ja viestintäviraston 16.5.2020 annetun ja 15.6.2020 voimaan tulleen määräyksen TRAFICOM/523973/03.04.03.00/2019
Kuljettajantutkinnon teoriakoemääräys.

Kuljettajantutkinnon teoriakoemääräys

Sisällys

1	Teoriakokeen suorittaminen	2
2	Suullinen teoriakoe	2
3	Tulkin käyttö teoriakokeessa	3
4	Teoriakokeen sisältö	3
5	Teoriakokeen arviointi	5

1 Teoriakokeen suorittaminen

Teoriakoe suoritetaan sähköisesti Liikenne- ja viestintäviraston palveluntuottajan palvelupisteessä. Teoriakokeen kysymykset määräytyvät suoritettavan ajo-oikeusluokan mukaisesti. Ajokorttia suorittava voi tehdä saman käyntikerran aikana useita eri ajo-oikeusluokkia koskevia teoriakokeita.

Teoriakokeen koetilaan ei saa viedä matkapuhelimia, kuulokkeita tai muita viestintä- tai tallennusvälineitä eikä materiaaleja tai välineitä, joita voidaan käyttää kokeen suorittamiseksi vilpillisesti tai koekysymysten kopioimiseksi taikka muutoin eteenpäin välittämiseksi.

Koekohtainen vastausaika on 30 minuuttia.

Liikenne- ja viestintävirasto voi äänittää koetilanteen.

2 Suullinen teoriakoe

Teoriakokeen saa suorittaa suullisesti pidennetyllä vastausajalla (60 minuuttia), jos jokin seuraavista edellytyksistä täyttyy:

1. Ajokorttia suorittavan äidinkieli on muu kuin suomi, ruotsi tai englanti eikä hän hallitse hyvin mitään näistä kielistä;
2. Ajokorttia suorittava on lukutaidoton;
3. Ajokorttia suorittava on vähintään 75-vuotias ja hänet on vaaditun iän täyttämisen jälkeen hylätty vähintään kerran teoriakokeessa;
4. Ajokorttia suorittavalla on terveydellinen peruste pidennettyyn koeaikaan:
 - a) Ajokorttia suorittavalla on lukihäiriö;

Ajokorttia suorittavan on esitettävä terveydenhuollon ammattihenkilön tai erityisopettajan laatima kirjallinen allekirjoitettu lausunto tai muu terveydenhuollon ammattihenkilön laatima selvitys lukihäiriöstä. Lausunnosta tai selvityksestä on ilmevä:

- Ajokorttia suorittavan nimi ja henkilötunnus tai syntymäaika
- Ajokorttia suorittavalla on lukemisen vaikeus (dysleksia) tai lukihäiriö

tai

- b) Ajokorttia suorittavalla on muu terveydellinen peruste pidennettyyn vastausaikaan.

Ajokorttia suorittavan on esitettävä terveydenhuollon ammattihenkilön laatima lausunto tai muu selvitys, josta ilmenee ajokorttia suorittavan nimi ja henkilötunnus tai syntymäaika sekä sairauden tai häiriön ICD-10 -diagnosikoodi, muusta terveydellisestä perusteesta, joka vaikuttaa teoriakokeen suorittamiseen.

- c) Ajokorttia suorittava on kuuro ja hänen äidinkielenä on viittomakieli

Teoriakoe on suoritettava suullisena kokeena, mikäli ajokorttia suorittava on kyseisen luokan kokeessa menetellyt vilpillisesti.

Kun teoriakoe suoritetaan suullisesti, on koetilanteessa aina paikalla palveluntuottajan palveluksessa oleva ajokokeen vastaanottajana toimiva henkilö.

3 Tulkin käyttö teoriakokeessa

Jos määräyksen 2 kohdan 1 alakohdan mukaisesti ajokorttia suorittavan äidinkieli on muu kuin suomi, ruotsi tai englanti eikä hän hallitse hyvin mitään näistä kielistä, tai hän on määräyksen 2 kohdan 2 alakohdan mukaisesti lukutaidoton tai hän on määräyksen 2 kohdan 4 alakohdan c alakohdan mukaisesti kuuro ja hänen äidinkiелensä on viittomakieli, teoriakokeen suorittamisessa voi tarvittaessa käyttää apuna tulkkia.

Tulkin on oltava koulutettu ammattilainen. Koulutus todennetaan tutkintotodistuksella.

Niissä pienissä kieliryhmissä, joissa koulutettuja tulkkeja ei ole saatavilla, tulkkina toimivan on haettava hyväksyntä teoriakokeen tulkkaukseen Liikenne- ja viestintävirastolta, ennen kuin hän voi tulkata sen ajokorttia suorittavan henkilön kokeen, jonka tulkkina toimimista varten hyväksyntä on haettu.

Tilanteissa, joissa koulutettua tulkkia ei ole saatavilla kohtuullisin kustannuksin, voidaan Liikenne- ja viestintävirastolta hakea hyväksyntää teoriakokeen tulkkaukseen viestintävälineen välityksellä. Hyväksynnän myöntämisen yhteydessä Liikenne- ja viestintävirasto voi myöntää poikkeuksen määräyksen 1 kohdassa asetettuun kieltoon viestintävälineen viemiselle teoriakoetilaan.

Tulkin tai Liikenne- ja viestintäviraston tulkkiksi hyväksymän henkilön on oltava rehellinen, luotettava ja muuten tehtävään sopiva henkilö, jolla on tehtävän edellyttämät taidot. Ajokorttia suorittava vastaa tulkin käyttämisestä aiheutuvista kustannuksista.

Tulkki ei saa nähdä koemateriaalia. Kokeen vastaanottaja lukee teoriakoekysymykset ääneen, ja tulkin on tulkattava kokeen vastaanottajan puhe teoriakokeen suorittajalle.

Ajokokeen vastaanottajan on huolehdittava siitä, että tulkilla ei ole mahdollisuuksia vaikuttaa ajokorttia suorittavan vastauksiin. Jos syntyy perusteltu epäily tulkkauksen väärinkäytöstä, kokeen vastaanottajan on poistettava tulkki koetilaisuudesta. Ajokorttia suorittava saa tehdä kokeen loppuun ilman tulkkia.

Jos määräyksen 2 kohdan 1 alakohdan mukaisesti ajokorttia suorittavan äidinkieli on muu kuin suomi, ruotsi tai englanti, ajokorttia suorittava voi ottaa suulliseen kokeeseen mukaan painetussa muodossa olevan sanakirjan. Sanakirja tarkastetaan ennen kokeen aloittamista.

Liikenne- ja viestintävirastolla on mahdollisuus myöntää poikkeus tässä määräyksessä tarkoitettuun tulkin käyttöön.

4 Teoriakokeen sisältö

Ajokorttia suorittavan on osoitettava osaamisensa vastaamalla kysymyksiin, jotka voivat olla sanallisia monivalintakysymyksiä, kuvakysymyksiä liikennetilanteista tai vaaratilanteiden tunnistamista ja riskien välttämistä koskevia riskientunnistamiskysymyksiä.

Ajokorttia suorittavan on teoriakokeessa osoitettava osaamisensa seuraavilta aihealueilta:

Luokkakohtaisten sanallisten monivalintakysymysten aihealueet luokissa AM/120, AM/121, T, A1, A2, A, B ja BE:

1. Tieliikenteen säännöt
2. Kuljettaja
3. Tie
4. Muut tienkäyttäjät
5. Yleiset säännöt ja määräykset sekä muut asiat

6. Tarvittavat varotoimenpiteet ajoneuvosta noustaessa
7. Liikenneturvallisuuteen vaikuttavat mekaaniset seikat
8. Ajoneuvon turvavarusteet
9. Ajoneuvon käyttö ja ympäristö.

Luokkien A1, A2 ja A teoriakoe sisältää lisäksi seuraavat aihealueet:

1. Suojavarusteiden käyttö
2. Moottoripyöräilijöiden havaittavuus muiden tienkäyttäjien kannalta
3. Tieolosuhteisiin liittyvät vaaratekijät
4. Liikenneturvallisuuteen vaikuttavat moottoripyörän mekaaniset seikat.

Luokkakohtaisten sanallisten monivalintakysymysten aihealueet luokissa C1, C1E, C, CE, D1, D1E, D ja DE:

1. Ajo- ja lepoaikoja koskevat säännöt
2. Tavaroiden tai matkustajien kuljettaminen
3. Ajoneuvoa ja kuljetusta koskevat asiakirjat
4. Toiminta onnettomuustilanteessa
5. Varotoimenpiteet renkaiden vaihtamisen yhteydessä
6. Ajoneuvon painoa, mittoja ja nopeudenrajoittimia koskevat säännöt
7. Ajoneuvojen rakenteesta näkökentälle aiheutuvat esteet
8. Tiekartan käyttö ja reitin suunnittelu
9. Ajoneuvon kuormaukseen liittyvät turvallisuustekijät (vain luokissa C1, C1E, C ja CE)
10. Kuljettajan vastuu matkustajaliikenteessä (vain luokissa D1, D1E, D ja DE).

Luokkien C, CE, D ja DE teoriakoe sisältää lisäksi seuraavat aihealueet:

1. Ajoneuvon rakenne ja toiminta
2. Voitelu ja jäätymisenesto
3. Renkaiden rakenne, asentaminen, oikea käyttö ja hoito
4. Jarrut ja nopeudensäätimet
5. Kytkenjärjestelmät (vain luokissa CE ja DE)
6. Menetelmät vikojen syiden löytämiseksi
7. Ajoneuvojen ennaltaehkäisevä huolto ja tavanomaiset korjaukset
8. Kuljettajan vastuu tavaroista (vain luokissa C ja CE).

Liikennetilanteisiin liittyvien kuvakysymysten aihealueet kaikissa luokissa:

1. Suoraan ajaminen
2. Oikealle ajaminen
3. Vasemmalle ajaminen
4. Väistäminen ajettaessa suoraan
5. Väistäminen ajettaessa oikealle
6. Väistäminen ajettaessa vasemmalle
7. Ohittaminen
8. Kaistan vaihtaminen
9. Pysähtyminen
10. Pysäköiminen.

Teoriakokeen kysymykset perustuvat tieliikenne- ja ajoneuvolainsäädännön sekä näiden nojalla annettujen säädösten sisältöön sekä tieliikenteen yleisiin periaatteisiin.

Ajokorttia suorittavalla on kokeen suoritettuaan oikeus saada koepalaute sähköpostitse tai tulosteena palveluntuottajalta.

Liikenne- ja viestintävirasto omistaa teoriakokeessa käytettävän materiaalin eikä luovuta teoriakokeesta mitään tietoja, jotka vaarantaisivat teoriakokeen tarkoituksen toteutumisen tai kokeen käyttämisen vastaisuudessa.

5 Teoriakokeen arviointi

Sähköinen järjestelmä tarkastaa vastaukset ja ilmoittaa kokeen tuloksen. Teoriakokeessa ratkaisevaa on oikeiden vastausten lukumäärä. Jos oikeiden vastausten lukumäärä alittaa jossakin kokeen osassa vaaditun määrän, kyseisen luokan teoriakoe hylätään. Jokainen suoritettu ajo-oikeusluokka arvioidaan omana kokonaisuutenaan.

Suorittaakseen kokeen hyväksytysti, ajokorttia suorittavan on saatava vähintään seuraavat hyväksytyt suoritukset:

Ajokortti-luokka	Luokkakohtaisia sanallisia monivalintakysymyksiä (kokeen läpäisemiseksi vaadittu oikeiden vastausten vähimmäislukumäärä)	Kuvakysymyksiä liikennetilanteista (kokeen läpäisemiseksi vaadittu oikeiden vastausten vähimmäislukumäärä)	Riskintunnistamisen kysymyksiä (kokeen läpäisemiseksi vaadittu oikeiden vastausten vähimmäislukumäärä)
A1-, A2- ja A-luokat	20 (14)	50 (43)	5 (4)
AM/120-, AM/121-, T- ja B -luokat	15 (11)	50 (43)	5 (4)
BE-, C1-, C1E-, D1- ja D1E -luokat	10 (7)	30 (26)	5 (4)
C-, CE-, D- ja DE -luokat	20 (14)	30 (26)	5 (4)

Kati Heikkinen

Pääjohtajan sijainen

Pietari Pentinsaari

Ylijohtajan sijainen